

Μάιος 2018

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

Περίληψη

Τον Μάιο 2018, το οικονομικό κλίμα παρουσίασε επιδείνωση με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 2,9 μονάδες σε σύγκριση με τον Απρίλιο 2018. Η μείωση οφείλεται σε υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες και στη μεταποίηση καθώς και σε μικρή επιδείνωση του καταναλωτικού κλίματος.

Οι επιχειρήσεις στον τομέα των υπηρεσιών αξιολόγησαν λιγότερο ευνοϊκά την τρέχουσα κατάστασή τους και αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τον κύκλο εργασιών τους το επόμενο τρίμηνο, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση λιγότερο αισιόδοξου κλίματος στον κλάδο. Η υποχώρηση του κλίματος στη μεταποίηση σχετίζεται με δυσμενέστερες απαντήσεις για τα τρέχοντα αποθέματα και λιγότερο θετικές εκτιμήσεις για την παραγωγή κατά τους επόμενους τρεις μήνες.

Η μικρή υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης είναι αποτέλεσμα πιο συγκρατημένων εκτιμήσεων των καταναλωτών για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου γενικότερα.

Η ενδυνάμωση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο και στις κατασκευές σχετίζεται με βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών των επιχειρήσεων.

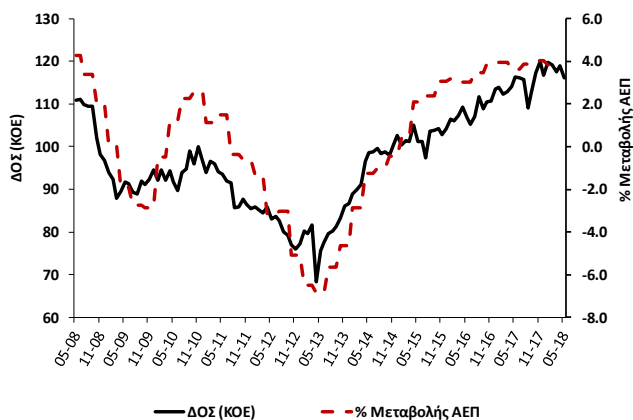

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Υπουργείο Οικονομικών.

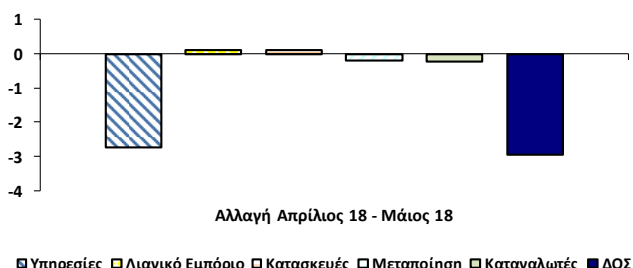
Τον Μάιο 2018, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 2,9 μονάδες σε σύγκριση με τον Απρίλιο 2018.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

Η μείωση του ΔΟΣ τον Μάιο οφείλεται σε υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες και στη μεταποίηση καθώς και σε μικρή πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

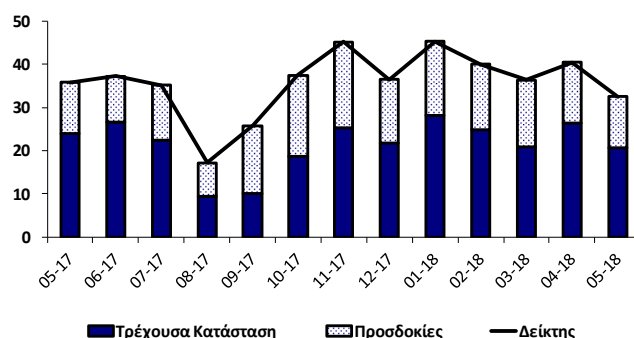

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα χειροτέρευσε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1). Τον Μάιο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση και τη ζήτησή τους το τελευταίο τρίμηνο καταγράφηκαν λιγότερο ευνοϊκές, ενώ παράλληλα, οι εκτιμήσεις τους για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο ήταν λιγότερο αισιόδοξες συγκριτικά με τον περασμένο μήνα. Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων τους το τελευταίο τρίμηνο σημείωσαν βελτίωση και ταυτόχρονα οι εκτιμήσεις τους για τον αριθμό των εργαζομένων το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα πάνω. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης το επόμενο τρίμηνο δεν παρουσίασαν ουσιαστική μεταβολή συγκριτικά με τον

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2005) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: "Α.Ε.Π. ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ, 1ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2018 (Προκαταρκτική Εκτίμηση)", Στατιστική Υπηρεσία 15/05/18).

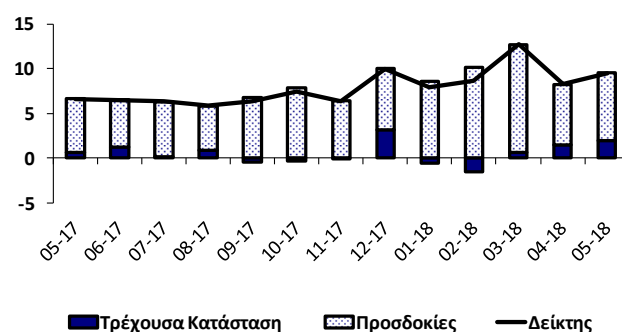
Απρίλιο και δεν φαίνεται να αναμένονται σημαντικές αλλαγές στις τιμές τους επόμενους μήνες.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Μάιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν λιγότερο αισιόδοξες, αν και οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα αποθέματα αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω συνεισφέροντας θετικά στο κλίμα. Οι προσδοκίες για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω, ενώ οι εκτιμήσεις για τις παραγγελίες σε προμηθευτές παρέμειναν σταθερές, στα θετικά επίπεδα του Απριλίου. Οι εκτιμήσεις για τη μελλοντική απασχόληση δεν μεταβλήθηκαν ουσιαστικά από το επίπεδο του περασμένου μήνα. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω, με το ενδεχόμενο όμως κάποιων μελλοντικών αυξήσεων να παραμένει.

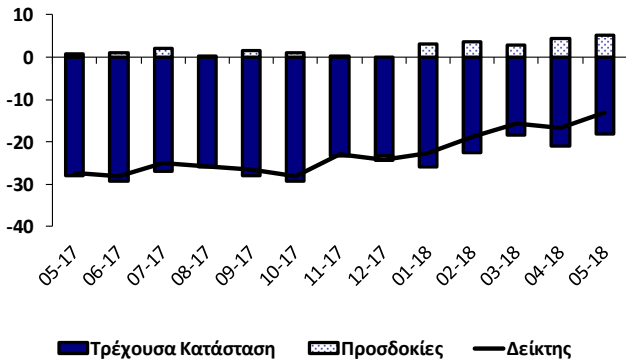
Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε λόγω καλυτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Σε σχέση με τον Απρίλιο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο και οι εκτιμήσεις τους για τη μελλοντική απασχόληση δεν παρουσίασαν ουσιαστικές μεταβολές, παραμένοντας σε αρκετά θετικά επίπεδα. Τον Μάιο οι αξιολογήσεις για τα υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ήταν

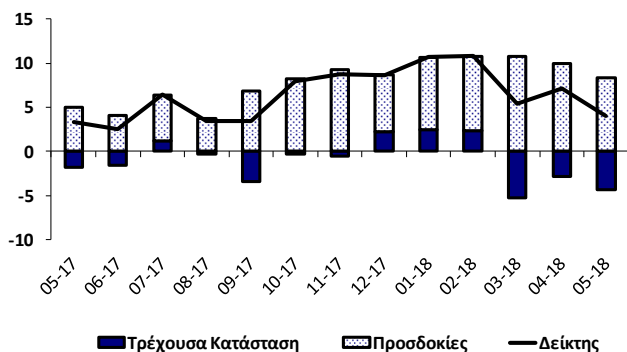
λιγότερο δυσμενείς και οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα πάνω.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα χειροτέρευσε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Μάιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου ήταν θετικότερες. Οι αξιολογήσεις για τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες παρέμειναν αμετάβλητες στα αρνητικά επίπεδα του Απριλίου, ενώ οι απαντήσεις για τις παραγγελίες για εξαγωγές ήταν αρνητικότερες συγκριτικά με τον περασμένο μήνα. Τον Μάιο οι αξιολογήσεις του επιπέδου των αποθεμάτων τελικών προϊόντων ήταν δυσμενέστερες, αν και το ποσοστό των επιχειρήσεων που περιγράφουν τα αποθέματά τους ως μειωμένα συνεχίζει να υπερισχύει. Συγκριτικά με τον Απρίλιο, οι εκτιμήσεις για την παραγωγή και τον αριθμό των εργαζομένων κατά τους επόμενους τρεις μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν οριακά προς τα πάνω.

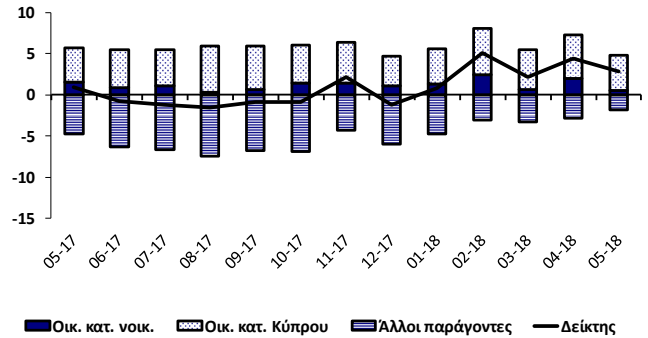
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** τον Μάιο σημείωσε επιδείνωση συγκριτικά με τον Απρίλιο. Οι απαντήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους κατά τους τελευταίους και τους επόμενους 12 μήνες ήταν λιγότερο ευνοϊκές. Επιπρόσθετα, οι απαντήσεις των καταναλωτών για τη

γενικότερη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους και τους επόμενους 12 μήνες ήταν πιο συγκρατημένες συγκριτικά με τον περασμένο μήνα, αν και παραμένουν σε θετικά επίπεδα. Οι προσδοκίες των καταναλωτών για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας κατά τους επόμενους 12 μήνες σημείωσαν μικρή βελτίωση, με την πλειοψηφία να αναμένει περαιτέρω μείωση στον αριθμό των ανέργων (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Προσδοκιών – Καταναλωτές (συνεισφορά οικονομικής κατάστασης και άλλων παραγόντων)

Οι απαντήσεις των καταναλωτών για τις τιμές τους τελευταίους 12 μήνες παρέμειναν περίπου στα αρνητικά επίπεδα του Απριλίου, με την αντίληψη των σταθερών/μειωμένων τιμών να επικρατεί. Αντίθετα, οι προσδοκίες τους για τις τιμές τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω, χωρίς όμως να αναμένονται σημαντικές αυξήσεις από την πλειοψηφία. Οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές ήταν ελαφρώς δυσμενέστερες τον Μάιο, ενώ οι προθέσεις τους για δαπάνες σε μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες καταγράφηκαν λιγότερο αρνητικές. Συγκριτικά με τον Απρίλιο, οι απόψεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση ήταν λιγότερο αρνητικές, αν και το ενδεχόμενο αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες παραμένει απομακρυσμένο για τους περισσότερους.

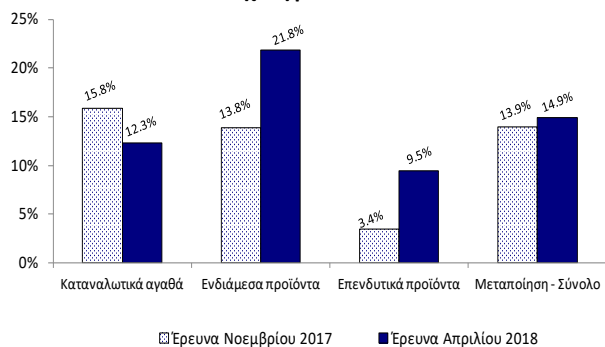
Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Μάιο 2018 μειώθηκε κατά 2,9 μονάδες σε σχέση με τον Απρίλιο 2018. Η μείωση οφείλεται στην επιδείνωση του κλίματος στις υπηρεσίες, στη μεταποίηση και μεταξύ των καταναλωτών. Η υποχώρηση του κλίματος στις υπηρεσίες και στη μεταποίηση προέρχεται από δυσμενέστερες αξιολογήσεις της τρέχουσας κατάστασης και προς τα κάτω αναθεώρηση των προσδοκιών των επιχειρήσεων. Η κάμψη στο καταναλωτικό κλίμα οφείλεται στην προς τα κάτω αναθεώρηση των προσδοκιών των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου. Το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο και στις κατασκευές κατέγραψε βελτίωση.

Έρευνες Επενδύσεων

Οι Έρευνες Επενδύσεων διεξάγονται ανάμεσα σε επιχειρήσεις στον τομέα της μεταποίησης και στοχεύουν στη συλλογή πληροφοριών για τα επενδυτικά τους σχέδια. Τα στοιχεία συλλέγονται δύο φορές τον χρόνο, Απρίλιο και Νοέμβριο, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων στις διάφορες χώρες της ΕΕ. Οι έρευνες στην Κύπρο γίνονται τηλεφωνικώς ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα 300 επιχειρήσεων, το οποίο δίνει βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Στις έρευνες Απριλίου και Νοεμβρίου χρησιμοποιούνται διαφορετικά ερωτηματολόγια. Τον Απρίλιο οι επιχειρήσεις δηλώνουν τυχόν μεταβολές στις επενδύσεις τους την προηγούμενη χρονιά σε σχέση με πριν δυο χρόνια, και την τρέχουσα χρονιά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Στην έρευνα του Νοεμβρίου χρησιμοποιείται πιο λεπτομερές ερωτηματολόγιο, που διερευνά τις μεταβολές στις επενδύσεις, τους παράγοντες που επηρεάζουν τις επενδύσεις και τον σκοπό για τον οποίο διεξάγονται οι επενδύσεις.

Η Έρευνα Επενδύσεων² Απριλίου 2018 κατέγραψε μικρές διαφορές σε σχέση με την Έρευνα Νοεμβρίου 2017 στις εκτιμήσεις για τη μεταβολή των επενδύσεων το 2017 συγκριτικά με το 2016. Τον Νοέμβριο 2017, οι επιχειρήσεις εκτίμησαν ότι οι επενδύσεις τους το 2017 θα αυξάνονταν κατά 13,9% σε σχέση με το 2016. Μεγαλύτερη αύξηση εκτιμούσαν ότι θα είχαν οι επιχειρήσεις παραγωγής καταναλωτικών αγαθών και ενδιάμεσων προϊόντων (15,8% και 13,8%, αντίστοιχα), ενώ μικρότερη αύξηση ανέμεναν οι επιχειρήσεις παραγωγής επενδυτικών προϊόντων (3,4%). Στην Έρευνα Απριλίου 2018, η μεταβολή στις συνολικές επενδύσεις στη μεταποίηση μεταξύ των ετών 2016 και 2017 εκτιμήθηκε στο 14,9%, αυξημένη κατά μια ποσοστιαία μονάδα συγκριτικά με την Έρευνα Νοεμβρίου 2017. Τον Απρίλιο 2018, οι επιχειρήσεις παραγωγής ενδιάμεσων και επενδυτικών προϊόντων δήλωσαν θετικότερους ρυθμούς μεταβολής των επενδύσεών τους συγκριτικά με τον Νοέμβριο 2017.

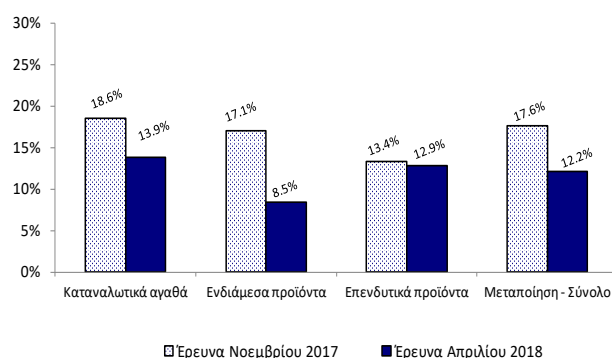
Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία μεταβολή των επενδύσεων το 2017 σε σχέση με το 2016

Αντίθετα, τα ποσοστά μεταβολής των επενδύσεων στον υποτομέα των καταναλωτικών αγαθών αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω, παραμένοντας όμως αρκετά ισχυρά όπως αναμενόταν στην Έρευνα του Νοεμβρίου 2017 (Διάγραμμα 8).

Αναφορικά με τις εκτιμήσεις για τη μεταβολή των επενδύσεων το 2018 σε σχέση με το 2017, οι επιχειρήσεις στην Έρευνα Νοεμβρίου 2017 ανέμεναν αύξηση της τάξης του 17,6%. Περισσότερο αισιόδοξες παρουσιάστηκαν οι επιχειρήσεις παραγωγής καταναλωτικών αγαθών, που εκτιμούσαν αύξηση στις επενδύσεις τους κατά 18,6%. Τον Απρίλιο 2018, η εκτίμηση για τη μεταβολή στις επενδύσεις το 2018 αναθεωρήθηκε προς τα κάτω, με την αναμενόμενη αύξηση να έχει διαμορφωθεί, κατά μέσο όρο, στο 12,2%. Η προς τα κάτω αναθεώρηση οφείλεται σε συντηρητικότερες εκτιμήσεις σε όλους τους υποτομείς με μεγαλύτερη την αναθεώρηση στις απαντήσεις των επιχειρήσεων παραγωγής ενδιάμεσων προϊόντων (από 17,1% σε 8,5%). Όπως στην Έρευνα Νοεμβρίου 2017 έτσι και στην Έρευνα Απριλίου 2018, η μεγαλύτερη, κατά μέσο όρο, αύξηση στις επενδύσεις αναμένεται στον υποτομέα παραγωγής καταναλωτικών αγαθών (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9: Αναμενόμενη ποσοστιαία μεταβολή των επενδύσεων το 2018 σε σχέση με το 2017

² Στις επενδύσεις περιλαμβάνονται τόσο η αντικατάσταση του παλιού εξοπλισμού της επιχείρησης, όσο και η απόκτηση νέου εξοπλισμού, η αγορά ή κατασκευή νέων κτιρίων, η επέκταση παλιών κτιρίων και άλλα έργα υποδομής, όπως είναι τα έργα για έλεγχο της ρύπανσης, βελτίωση της ασφάλειας κλπ. Τα στοιχεία της Έρευνας Επενδύσεων δεν προσαρμόζονται για εποχιακές διακυμάνσεις.

Πίνακας 1: Διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων¹

Μήνας	2017								2018				
	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	116.3	116.1	115.8	109.1	112.9	117.3	119.9	116.8	119.8	119.1	117.5	119.0	116.1
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	36	37	35	17	26	37	45	37	45	40	36	40	33
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	35	36	34	14	15	26	34	24	40	27	22	33	20
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	37	44	34	15	15	30	41	42	44	48	41	46	42
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	36	32	38	23	48	56	60	44	52	46	46	42	36
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	2	6	2	1	1	3	8	6	8	8	8	-8	6
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	4	6	3	4	11	12	7	10	14	4	9	7	9
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	3	4	4	0	2	-8	-3	-5	-10	-6	-2	1	0
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	7	7	6	6	6	8	6	10	8	9	13	8	10
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	1	8	6	11	2	6	10	13	7	5	7	14	12
Τρέχοντα αποθέματα ³	0	5	6	9	3	7	11	3	9	9	5	9	6
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	18	16	19	15	20	24	19	20	26	30	36	20	23
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	9	11	4	4	9	16	9	8	16	17	24	13	13
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	1	-1	0	1	0	1	0	1	-1	0	3	0	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	7	6	2	8	6	9	9	8	2	5	3	11	3
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-27	-28	-25	-26	-26	-28	-23	-24	-23	-19	-16	-17	-13
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	10	6	-1	8	6	-4	7	3	12	5	10	13	12
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-56	-58	-54	-52	-56	-59	-47	-47	-52	-45	-37	-42	-37
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	2	2	4	1	3	2	1	-2	6	8	6	9	10
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	3	6	2	3	9	7	14	-1	0	11	9	3	13
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	3	3	6	4	3	8	9	9	11	11	5	7	4
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	22	11	4	10	9	4	18	20	18	13	10	8	15
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-22	-21	-15	-12	-22	-17	-6	-9	-5	-5	-24	-19	-19
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-33	-18	-26	-20	-18	-22	8	-23	-6	-15	-21	-12	-18
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-17	-17	-18	-11	-12	-16	-5	-16	-12	-12	-8	-10	-6
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	15	12	16	11	21	25	28	19	24	25	32	30	25
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	6	12	-2	1	3	5	6	0	6	0	7	11	3
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	1	2	-3	-7	0	-2	1	-6	-5	0	-1	-1	1
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	1	-1	-1	-2	-1	-1	2	-1	1	5	2	4	3
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες	-7	-8	-3	-7	-7	-6	-5	-5	-5	0	-6	-1	-3
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	6	4	4	1	3	6	6	4	5	10	3	8	2
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	16	18	16	19	18	18	18	18	18	28	24	26	20
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	16	19	17	22	21	18	20	15	17	23	19	21	17
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-9	-15	-20	-15	-15	-12	-12	-9	-17	-15	-28	-11	-12
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-8	-11	-12	-11	-9	-10	-6	-11	-11	-13	-18	-12	-7
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ^{3,4}	-16	-12	-12	-14	-10	-5	-17	-10	-18	-20	-20	-19	-21
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-15	-20	-13	-17	-19	-16	-18	-15	-17	-21	-13	-11	-13
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες	-25	-29	-27	-29	-31	-28	-27	-21	-26	-17	-22	-19	-15
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-11	-11	-14	-15	-17	-15	-18	-18	-20	-9	-14	-11	-9
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ³	-35	-37	-39	-44	-37	-33	-34	-34	-37	-32	-33	-30	-29
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	10	13	14	10	12	13	13	12	9	12	15	13	17

Σημειώσεις:

¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf
³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν διορθώνονται για εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στα οικονομικά, κυρίως σε θέματα που ενδιαφέρουν την Κύπρο.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το ΚΟΕ ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χαράλαμπος Καραγιαννάκης (email: Karagiannakis.Charalampos@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.